

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie A.B.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 listopada 2025 r.

zażalenia skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego

w Nowym Sączu

z dnia 1 sierpnia 2025 r., sygn. akt II WKK 15/25,

o odmowie przyjęcia kasacji

na podstawie art. 530 § 3 k.p.k.

postanowił

uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu celem podjęcia dalszych czynności związanych z wniesioną kasacją.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2025 r. sygn. akt II Ka 127/25 Sąd Okręgowy w Nowym Sączu utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Targu z dnia 17 grudnia 2024 r. sygn. akt II K 506/24, skazujący A.B. za popełnienie przestępstwa określonego w art. 35 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt i na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby. Od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu skazany A.B. osobiście wniósł kasację.

Zarządzeniem z dnia 1 sierpnia 2025 r. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. odmówiono przyjęcia kasacji wniesionej przez skazanego A.B. wskazując, że wniesiona została przez osobę nieuprawnioną, co powodowało konieczność wydania zarządzenia o odmowie jej przyjęcia. W sprawie tej wydano bowiem wyrok skazujący na karę pozbawienia wolności jednak z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a w świetle art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Niezależnie od tego wskazano także, iż wnosząc tę kasację skazany uchybił warunkowi formalnemu określonymu w art. 526 § 2 k.p.k., zgodnie z którym, gdy kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego, bądź Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka, to powinna ona być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że w tym wypadku nie zachodzi potrzeba inicjowania trybu uzupełniania tego braku formalnego (art. 120 § 1 k.p.k.), skoro jak stwierdził przekonująco Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 listopada 2010 r. sygn. akt IV KZ 64/10: *„Kasacja, która jest niedopuszczalna z uwagi na niespełnienie wymogów jej wniesienia określonych w art. 523 k.p.k., nie powoduje potrzeby wzywania strony do uzupełnienia i warunków kasacyjnych w postaci sporządzenia i podpisania przez obrońcę”*.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł skazany. W treści pisma zwrócił uwagę, że w wywiedzionej przez siebie kasacji wskazywał na zaistnienie bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Dalej skarżący stwierdził, że *„Przewodniczący Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu nie ma uprawnień ustawowych do oceny wniesionej Kasacji. Zostało złamane prawo.”*

Podnosząc te okoliczności skazany wniósł o uchylenie przedmiotowego zarządzenia i *„nadanie sprawie dalszego biegu”*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione zażalenie jest zasadne. Zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za

przestępstwo na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, a w sytuacji skazania na inną karę, dla dopuszczalności kasacji wniesionej przez strony konieczne jest podniesienie zarzutu opartego na jednej z okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). W tym aspekcie trzeba zauważyć, że skazany na str. 2 swojego pisma nazwanego „kasacją” wyraźnie sygnalizował rażące naruszenie przepisów art. 439 § 1 pkt 2 i 10 k.p.k. wskazując chociażby na nieprawidłową obsadę sądów orzekających w jego sprawie w obu instancjach („*orzekali neosędziowie*”). Tym samym stwierdzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia, że „*od tej treści orzeczenia skazanemu kasacja nie przysługuje*” jest błędne, albowiem przepis art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. umożliwia stronie wniesienie kasacji od wyroku, w którym orzeczono karę pozbawienia wolności warunkowo zawieszoną. W takim układzie, skoro w osobistej kasacji strony wskazuje się na naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zakresie obsady sądu, to kasacja nie spełniała jedynie warunku z art. 526 § 2 k.p.k., ale spełniała warunek jej dopuszczalności z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. zw. z art. 523 § 2 k.p.k. W tej sytuacji nie znajduje zastosowania przywołane stanowisko Sądu Najwyższego w sprawie IV KZ 64/10 albowiem w tamtej sprawie skazany uchybił po prostu terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji, a ta czynność otwiera drogę do wniesienia kasacji. Warto wskazać, że sędzia orzekająca w składzie sądu drugiej instancji otrzymała powołanie na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Nowym Sączu już po zmianach w składzie sędziowskiej części Krajowej Rady Sądownictwa, co w kontekście obecnego stanu prawnego uzasadnia możliwość postawienia zarzutu obrazy art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w kasacji, nie przesądzając oczywiście, czy zarzut taki jest zasadny.

Przepis art. 530 § 2 k.p.k. nakazuje prezesowi sądu, za pośrednictwem którego wnosi się kasację, odmówić jej przyjęcia, m.in. jeżeli oparto ją na innych powodach niż wskazane w art. 523 § 1 k.p.k. Jak już wskazano, ten ostatni przyjmuje, że w sytuacji orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania podstawę kasacji może stanowić uchybienie wskazane w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Skoro zarzut wskazany w kasacji był formalnie

dopuszczalny w takim układzie procesowym, to tym samym prezes sądu, do którego wniesiono kasację, powinien uznać, iż w tej sytuacji kasacja jest dopuszczalna, ale obarczona jest uchybieniem z art. 526 § 2 k.p.k. Wówczas obowiązkiem prezesa sądu winno być uruchomienie trybu uzupełnienia braku z art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 526 § 2 k.p.k. pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. Czynności tej jednak w tej sprawie nie wykonano, co oznacza, że zaskarżone zarządzenie wydano przedwcześnie, z naruszeniem przepisów art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 526 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k., które to uchybienie miało oczywisty wpływ na treść wydanego zarządzenia. Z tego powodu konieczne było uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w kwestii związanej z brakiem formalnym wniesionej kasacji i wydania stosownego zarządzenia w trybie art. 120 § 1 k.p.k.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

[WB]

[a.ł.]